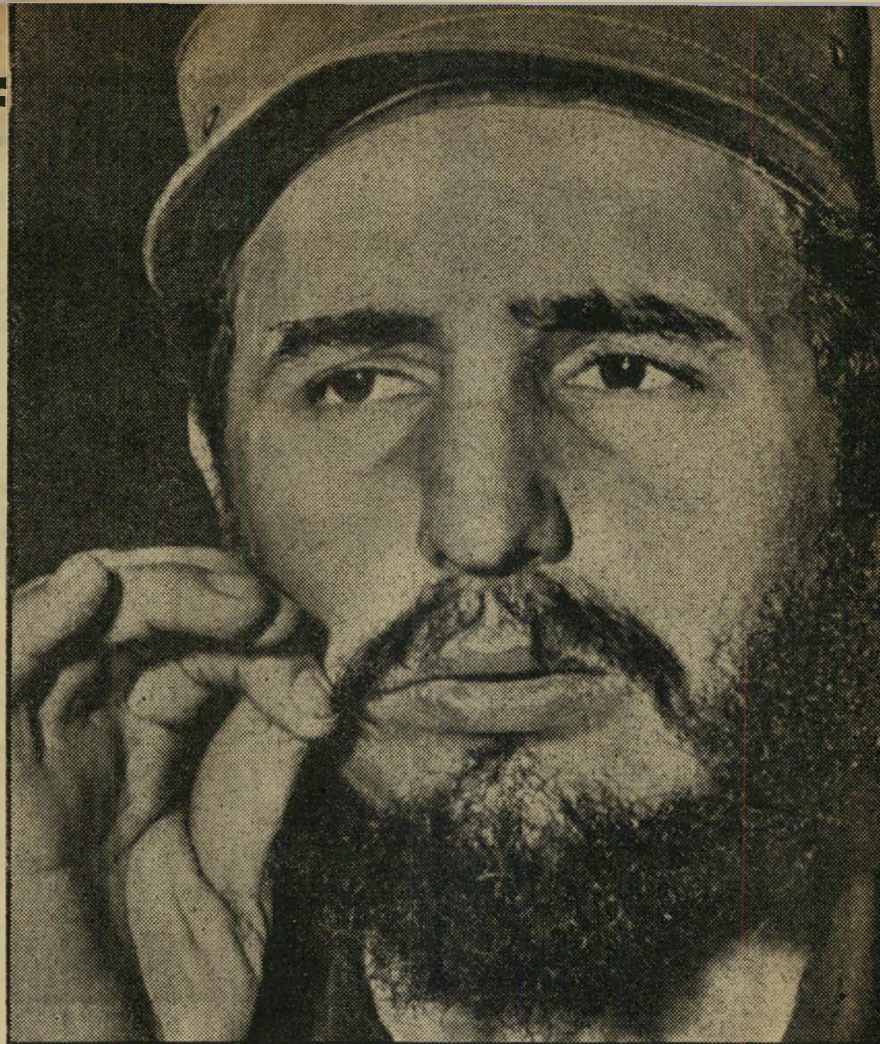

האם יציית קאסטר להוראות ניקיטה?

לכן, בחודשים אלה אפשר היה להביא את העניין לארץ, למסור אותה מוקדמת או להתייעץ עם בנות-הברית — במקום להעמיד את העולם כולו בפני עובדה קיימת. יתר על כן — אין שום רמז לכך שברית-המועצות שלחה, או אפילו הבטיחה, ראשי-נפץ גרעיניים לקובה. ללא ראשי-נפץ אלה, שוב אין הטילים אלא בחזקת פצצות רגילות. ברית המועצות לא יכלה לספק לקובה ראשי-נפץ, מבלי לערער לחלוטין את שוויון-המישקל בתוך הגוש הקומוניסטי עצמו. כי אי-אפשר היה למסרם לקובה, מבלי למסור כאלה גם לסין הקומוניסטית. ידוע כי הסובייטים מתנגדים בחריפות, מטעמים שלהם, להרחבת מספר המדינות האטומיות.

בסך הכל: מחקבלת התמונה כי וושינגטון ערכה כוונה תחילה מיבצע של יצירת פאניקה, שהפריז בהרבה בחומרת הסכנה ובאקטואליותה, כדי להצדיק פעולה שכוונתה העיקרית היתה לספק את הבוחרים האמריקאים, שהוסתו מזה חודשים רבים נגד קובה המהפכנית. לממשלות אירופה המערבית לא היתה, כמובן, ברירה אלא לאשר את-רמקס את הקו הזה. אולם ברור כי אצל כולן נישאר מישקע של מרירות ואי-ספוק. הפרשה כולה חיוקה את החשד האירופי הנושן כי האמריקאים נוטים, בימי משבר, לחוסר-אחריות ולהרפתקנות.

100 מיליון הרוגים

התשובה למענה האמריקאית השניה, בדבר חשיבותם הצבאית של הטילים בקובה, ניתנה על-ידי אחד מגדולי הפרשנים הצבאיים של המערב: קפטן לידל הארט, נביא מלחמת-הבזק.
במאמר קצר וגדוש-עובדות, הרס לידל הארט את הטענה האמריקאית כולה, יצר במקומה תמונה שונה לגמרי. טוען הבריטי המכובד:
● בידי האמריקאים כיום כ-200 טילים ביניבשתיים, בעלי ראשי-נפץ גרעיניים. לסובייטים יש רק כשליש המספר הזה.
● לעומת זאת יש לרוסים עדיפות בשטח הטילים הבינוניים וקצרי-הטווח. בידי הסובייטים כ-700 טילים כאלה, לעומת 105 טילים אמריקאיים מסוג זה, הממוקמים מול ברית-המועצות (60 בבריטניה, 30 באיטליה, 15 בתורכיה). כן יש לאמריקאים שמונה או תשע צוללות אטומיות, שכל אחת מהן נושאת 16 טילים גרעיניים.
● לאמריקאים 600 מפציצים ביניבשתיים להפצה אטומית, לעומת 200 סובייטיים. שני הצדדים שווים ביחס למפציצים בעלי טווח בינוני.
האם יכלו הטילים בקובה להשמיד את בסיסי-הטילים בארצות-הברית? לידל הארט מטיל בכך ספק רב. תצלומי-האוויר האמריקאיים אינם מוכיחים כי הרוסים הביאו לקובה טילים מדגם טי-2, שיש להם טווח של 3200 ק"מ, ויתכן כי הטילים שם היו רק מדגם טי-1 (1100 ק"מ) או מדגם טי-4 (1600 ק"מ). יתר על כן, דווקא הטילים מדגם טי-2 ידועים כבלתי-מדויקים די צורכם. קובע לידל הארט: הטילים בקובה יכלו להקטין את כוח-ההרתעה האמריקאי, אך לא יכלו לחסלו.

מיה קיבל פידל?

וכאן בא הפרשן הבריטי ומציג דיעה מהפכנית: לצד התוקף לא כדאי כלל להקטין את כוח-ההרתעה של היריב, אם אין לו סיכוי לחסלו כליל. כי הצד הנתקף, שכושרו הוקטן, שוב לא יסרית את עצמו לשגר את שארית הטילים לעבר בסיסי-הטילים של התוקף. הוא ישגר אותם ישר אל הערים הגדולות.

• שביקר בשעתו בישראל, והמקיים יחסים ידיוותיים עם כמה ממנהיגי.

א וניתן-המלחמה שוב חצו את גלי הים הקאריבי. המטוסים חגו מעל. ההסגר אמריקאי נמשך. אולם בשבוע השני של משבר קובה (והשבוע האחרון לפני הבחירות בארצות-הברית) היתה האנושות רגועה. איש לא האמין עוד במלחמה קרובה. בהפסקת-נופש זו עסקו המומחים בבירור שתי השאלות הסתומות של הפרשה:

- מדוע פעל הנשיא האמריקאי בצורה ובמועד שפעל?
 - מדוע בכלל שיגר כרושצ'וב את טיליו אל קובה?
- אי אפשר היה להשיג תשובות לכך בשתי המדינות הגדולות עצמן, שקיימו גם השבוע הפצצה כבדה של תעמולה. מבחינה זאת לא היה הבדל רב בין פראבדה הסובייטי לבין טיים האמריקאי — שניהם היו רחוקים מכל דיון הגיוני.
- אולם בבריטניה, בצרפת ובתריסר ארצות אחרות, בהן קיים חופש-הדעות בצד רמה גבוהה של מומחיות עניינית, התגבשו בהדרגה דיעות הגיוניות יותר. השבוע היו דיעות אלה מעניינות הרבה יותר מטיסותיו של אנסטאס מיקואן הסובייטי לקובה ומפקודותיו של חיל-הים האמריקאי.

מחשבים נגד בארון נפוח

ה גירסה האמריקאית הרישמית בעניין קובה ביקשה להוכיח כי אין שום קשר בין מועד המצור לבין מועד הבחירות (למרות שכמעט כל הבטאונים האמריקאים החשובים, וכן הוועד-הפועל של המפלגה הרפובליקאית, טענו כי יש קשר ברור בין שני המאורעות). לפי הגירסה הרישמית, קבעו העובדות הבאות:

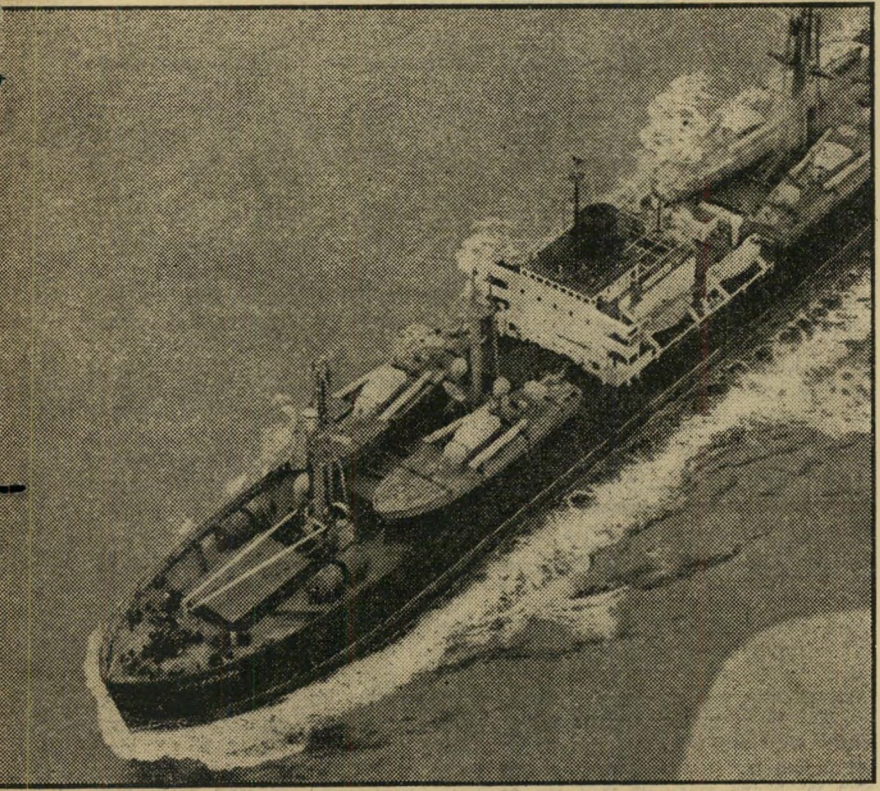
- רק שעות מעטות לפני ההחלטה הגורלית קיבל הנשיא קנדי את תצלומי-האוויר שהוכיחו לו, זו הפעם הראשונה, שאמנם מוקמים כנישילוח של טילים, התקפתיים בקובה.

- על-ידי הקמת כנים אלה ביקשו הסובייטים להפר את האיזון הנוכחי בכוח-המחץ האטומי של שני הגושים.
- לפי גירסה זו קיוו הרוסים כי הטילים שהוקמו בקובה (בעלי טווח של 3200 קילומטר רים) יוכלו להשמיד בדיקנות גמורה את בסיסי-הטילים הקיימים בארצות-הברית. אילו הצליחו בכך, היו מנצחים במלחמת-העולם השלישית עוד לפני שהתחילה.
- כי כוח-ההרתעה הגרעיני של ארצות-הברית מבוטס על ההנחה שאפילו תשמיד ברית-המועצות במכת-פתע את הערים הגדולות בארצות-הברית; יישארו הטילים האמריקאיים במצב תקין, והם יוכלו להחזיר לסובייטים מנה אחת אפיים. אם, לעומת זאת, יושמדו טילים אלה מראש על-ידי הטילים הקובאיים, לא תוכל אמריקה להשיב מכה — ויהיה עליה להיכנע.

הטילים הביניבשתיים המסוגלים לעבור את המרחק סביב-קליפורניה, אינם מדויקים עד כדי קילומטר אחד. הם יכולים להשמיד ערים גדולות, אך אינם מסוגלים להשמיד בסיסי-טילים קטנים. ואילו הטילים בעלי הטווח-הבינוני מדויקים הרבה יותר. השבוע דקרו פרשנים מערביים בלתי-תלויים את הגירסה הזאת במחטים חדים, פוצצו אותה כבאלון נפוח.

פאניקה מפוברקת

ה עמים מאד הפרשנים המאמינים כי אמנם נודע לקנדי רק ברגע האחרון על הקמת הכנים. שהרי אילו היתה טענה זאת נכונה, היה מעיד הדבר על כשלון פנטסטי של שרותי-המודיעין האמריקאיים. אך שרותים אלה נחשבים ליעילים במיוחד דווקא בקובה, שם הם פועלים בשיתוף עם כמה מחתרות ימניות. כך קבע, למשל, דר שפיגל הגרמני (בגליון שיצא כמה שעות אחרי מאסר העורכים — ראה איגרת העורך) שקנדי ידע מומן על הקמת הכנים. יתר מכך: כנים אלה היו לפני שבוע רחוקים מאד מלהיות במצב פעולה, והיו דרושים עוד חודשים אחדים עד הגיעם

אוניה סובייטית כפי שצולמה על-ידי מטוסי-סיוור אמריקאי בדרך לקובה. על הסיפון נראות בבירור ארבע טרפדות, שתיים לפני הגשר ושתיים מאחוריו. חסירות נועדו לצי הקובאי, לצורך לחימה בפלישה נוספת של גולים.